

Etterinstallering av heis i lavblokker

Veileder for kommunene

Innhold

1. Formål/bakgrunn for etterinstallering av heis	side 4
2. Gevinst for kommunen	side 4
3. Praktiske avklaringer	side 5
4. Innsamling av beboerinformasjon	side 5
5. Planlegge intervjuprosessen	side 5
6. Beboerkartlegging	side 6
7. Gjennomføring av intervjuene	side 6
8. Resultatevaluering	side 6
9. Suksesskriterier	side 6
Nyttige lenker:	side 7

1. Formål/bakgrunn for etterinstallering av heis

- Kartlegge og analysere boligmassen og beboernes alderssammensetning, for eksempel fordeling på eneboliger, rekkehus, lav- og høyblokker.
- Avklare hvilke borettslag som bør prioriteres for etterinstallering, for eksempel de som enkelt kan legges til rette for bevegelsehemmede.
- Knytte heisbehovet til kommunens overordnede politikk med hensyn til hjemmebaserte tjenester framfor institusjon, herunder omsorgsboliger, trygdebolig og/eller korttids-plass på sykehjem.
- Se etterinstallering av heis i sammenheng med andre statlige og kommunale ordninger, som for eksempel bostøtte, tilskudd til tilpassing og NAV sin forsøksordning "Tilskudd til tilrettelegging av bolig i stedet for hjelpemiddel".
- Heis gjør at eldre personer med nedsatt funksjonsevne kan bo lengre hjemme og dermed vil ha et redusert hjelpebehov.
- Heis vil redusere behovet for kommunale omsorgsboliger og sykehjemsplasser, og minske behov for trappeheis.
- Eldre beboere vil få et bedre liv i kjente omgivelser på sine eldre dager, og vil kunne komme seg til og fra egen bolig.
- Heis gjør det lettere for eldre å delta i samfunnet på lik linje med andre, noe som reduserer sosial isolasjon, ensomhet og inaktivitet, som ofte fører til kognitiv svikt.

2. Gevinst for kommunen

- Klargjøre hvilke fordeler etterinstallering av heis og tilrettelegging av boliger kan ha både for den enkelte beboer og for kommunen.
 - Praktisk og bedre livskvalitet for den enkelte, investerings- og driftsmessig for kommunen.

3. Praktiske avklaringer

- Hvordan og hvor mye skal kommunen delta i samarbeidet med boligbyggelag og borettslag?
- Møte med borettslagenes styreledere.
- Deltagelse på styremøtene.
- Orienterer om Husbankens låne- og tilskuddsordninger.
- Utarbeide en finansierings- og kommunikasjonsplan for prosjektet - rettet mot både politisk og administrativt nivå i kommunen.
- Lage en prosjektbeskrivelse for å sikre at flest mulig ønsker å gjennomføre flere prosjekter, og bidra til å sikre 2/3-dels flertall på general-forsamlingen.

4. Innsamling av beboerinformasjon

Kvalitetssikre kompetansen hos intervjuerne som skal innhente beboerinformasjon.

5. Planlegge intervjuprosessen

- Hvem skal intervjues
 - alle/et representativt utvalg?
- Hvilke handikap-/aldersgrupper?
- Brukere av kommunale tjenester?
- Skriftlige/muntlige intervjuer?
- Kartlegge behovet for miljø- og energiltak samtidig? - spare strøm etc.

Hvordan fange opp barn med spesielle behov?

- Hva slags informasjon kan hentes ut fra boligbyggelagene, hjemmetjeneste, helsesøster mm.?
- Hvordan sikre god informasjon til beboerne i forkant. - Se kapittel 3. Praktiske avklaringer, avsnitt 5.
- Hvordan sikre tilstrekkelig svarprosent?

6. Beboerkartlegging

Kartlegge beboerne alderssammensetning i de utvalgte borettslagene:

- antall beboere som mottar kommunale omsorgstjenester
- antall beboere med sannsynlig behov for trappeheis på kort sikt, samt hjemmebesøk med utforming av søknader til hjelpemiddelcentralen om tilskudd i stedet for trappeheis
- grad av tilgjengelighet i blokkleilighetene
- avklare med NAV-saksbehandler om beregning av eventuell endring av bostøtte når økt kostnad per andelseier er klar
- husstander med barn - barnevogner etc.
- husstandenes økonomiske situasjon
- bostøtte

7. Gjennomføring av intervjuene

- Vurdere behov for en informasjonsbrosjyre i forkant.
- Utarbeide intervju spørsmål.
- Informere om når og hvordan intervjuene skal foregå.
- Avklare om det skal være personlige intervju eller utfylling av spørreskjema.
- Legge frankert konvolutt ved spørreskjemaet.
- Eventuelt levere spørreskjemaet direkte til de personene man ønsker skal svare.

Analysere, drøfte og konkludere.

8. Resultatevaluering

- Hvor mange boliger, som var egnet til ombygging til tilnærmet livsløpstand, har fått tilgang til heis?
- Hvilke positive virkninger er registrert for beboere og kommunen som tjenesteyter der heis er installert i ettertid? - For eksempel som at trapper tidligere var et hinder ved båretransporter o.l., og at beboerne ble påført et hjelpebehov ved innkjøp, apotek- og legebesøk.
- Hva slags resultat eller effekt ligger det eventuelt i energi og miljøtiltakene?

9. Suksesskriterier

- Ha tett samarbeid med boligbygelagene og borettslagene.
- Spørreskjemaet må ikke være for omfattende, men lett å fylle ut.
- Gjøre en grundig planlegging før kartlegging i borettslagene, med prioritering av hvilken informasjon som er vesentlig å innhente.
 - Opplysningene skal gi en oversikt over nåsituasjonen, framtidig behovsutvikling, økonomi og finansiering.

- Kvalitetssikre intervjuernes egenskaper og kompetanse og inneha en god brukerdiallog.
 - Dette kan være helsepersonell/ergoterapeut etc. med individrettet kartl-eggingserfaring.
- Vurdere hvor mange av beboerne som har vedtak om kommunale tjenester.
- Hvordan sikre høy svarprosent?
- Delta på forberedende møter med styreledere, styremøter og informasjonsmøter.
- Legge spørreskjema i den enkeltes postkasse, med ferdig frankert svarkonvolutt.
- Sette seg inn i og informere beboerne om Husbankens låne- og tilskuddsordninger, f.eks. bostøtte.
- Se etterinstallering av heis som et folkehelsefremmende tiltak, som legger fysisk til rette for økt selvstendighet, og deltakelse i sosiale aktiviteter.

Nyttige lenker:

Husbanken

[På Husbanken.no](#) er det en egen temaside for heis med artikler og videoer og [oversikt med lenker til Husbankens gjeldende søknadsskjemaer og brosjyrer](#).

- [Under Lover, forskrifter og retningslinjer finner du gjeldene veiledere for tilskudd](#).

Her kan HB 8.B.30 - Veileder for tilskudd til prosjektering og installering av heis” være nyttig.

Norske Boligbyggelag (NBBL): www.nbbl.no

[Eksempel på kartleggingsskjema](#) - utarbeidet i pilotprosjektet ”Heis i Årdal”, et samarbeid mellom Årdal Boligbyggelag, Årdal kommune, Hjelpemiddelsentralen i Sogn og Fjordane og Husbanken.

Illustrasjoner: Colourbox

Husbanken

Alle skal bo godt og trygt

For ditt nærmeste regionkontor, ring 815 33 370

www.husbanken.no